

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Kedden 18. Decemberben 1792.

B É T S.

Gróf *Keglevits Josef* Urat Titkos Tanácsosi méltóságra méltóztatott ő Felsege emelni.

A' Gróf *Gyulai Ignátz* által felállítatandó fegyveres Szabad Sereg *Triestől* fogva egész *Csernovitzig* verbuál; már csak Kadétjai 12 ten vagynak, többnyire mind olyan érdemes ifjak, a' kik egy vagy más Dikasteriomoknál egy darabig szolgálatban lévén, most pedig a' hivatalok számának kevesedése miatt hamar lehető előmenetek iránt való reménségekben fogyatozást szenvedvén, a' *Márs* zászlója alatt való érdem keresésre adták magokat.

Magyar Országi hazafiságot nyert Gróf *Herberstein*, egy sokak között ki-váloztatható jó for-

ma Gavallér, ezen napokban a' N. M. Királyi Test-
őrzők vitéz tagjai közzé számláltaték.

Ama hazája' fáradhatatlan szolgálatjában [ma-
gának különös érdemeket szerzett, az *Eperjesi* Di-
strictualis táblának Alsősora, *Okolitsányi Jozef* Ur,
a' Szepesi 16 Mező Városoknak Adminisztrátorává
tétettetett.

A' *Régensburgi* Német Országgyűlés a' Fels.
Tsászárra bizta, hogy a' Német Birodalomból ha-
di lábra állittatandó 120 ezer emberből álló tábor-
nak tulajdon tettése szerint valószínű fő Vezért;
és azt lehet remélni, hogy ezen fő méltóságot,
ama igaz Német szívű hazafiságáról eléggé esme-
retes *Hessen-Casseli Landgróf* fogja ő Felségétől el-
nyerni.

Gróf *Klerfe* egy fenyegetődő Levelet vett a'
Frantziáktól, — — — hogy ha Belgiumi jó-
szágai, mellyeknek esztendei jövedelmét 36 ezer
forintra télik, vissza nem mégyen, örökösön el-
fogja azokat vesztetni. Ezen fenyegetődzéssel még
éltenek volt a' felyebb való esztendőben esett ze-
nebonák alkalmatossággal-is Gróf *Klerféhez* a' Bel-
gák, de valamint akkor, úgy most sem tántorit-
tatatt-meg ezen fenyegetődzések által. — — —
Monst is lokan oda hagyták volt az itt való *Káp-
talan-béli Fundation* lévő Kis-alszönyök Nov. 6. di-
kán. Ezeknek is tudtokra adattatott, hogy ha víz-
sza nem mennek, semmit sem fognak tovább kapni.

A' Tsatázó piatzokról.

A' mi *Austriai Belgiumban* tsatázó Sergeinkről
ezt olvassuk a' *Bétsi Udv. Déariumból*. — „ *Achen*
3. Déc. A' máj napon ide fog érkezni *Herve* mel-
lől az *Austriai* fő hadi Sereg, és itt *Achen* mellett
fog táborba szállani. Az erdő mellett lévő tetőkön
Sántzok és Battériák készittetnek, melly szerint re-
mélni lehet, hogy a' Frantziákkal a' miéinknek
még egy tsatájok fog esni.

Más közönséges Levelekből ezt olvassuk: —
„*Herve* 5. Déc. Tegnap az *Austriai* ágyuk elejé-
be lovak lévén bé fogattatva, mindenek azt gon-
dolják vala, hogy innen el-fognának indulni, de
egy ujj parantsolatjok érkeztén, az ágyuk előll a'
lovak ismét ki-fogattatának és a' városba egy 3000
emberből álló Sereg szállittaték-bé, melly eddig a'
városon kívül táborozott. A' Frantziák az *Austriai*
Sergeknek hátulsó vigyázó tsoportja által vizsgál-
nyomattattanak, melly szerint ezek már most *Lüt-
tichhez* ismét valamivel közelebb állanak.

Ugyan ez nap, u. m. Déc. 5-dikén írják *Her-
véből*: — „Két nagy tsoport Frantzia lovasok
ma délben ezen városhoz egy fél-mértfoldre köze-
litvén, az *Austriaiakkal* öszve tsaptanak, mellynek
alkalmatossával a' mi Húszárjaink és Vadász Ser-
geink a' város elejébe ki rukkolának. — *Namur*
vára 8 napoktól fogva ostromoltatik, és valamilyen
vakmerőséggel dolgoznak az ostromlók, hasonló
bátorsággal felelnek vizsgálva és oltalmazzák mago-
kat a' vár beliek.

Kolonidból ezt írják Déc. 7-dikén: — „Gróf
Sztáray a' ki Nov. 27 dikén *Lüttich* mellett a' Fran-
tziákkal 1 órától fogva 5-ig tartott tűzben az Au-
striai Sergeket vezérlette, itt vagyon. Két karján
ágyu golyobistól kapott ütés vagyon, de igen jó
reménség vagyon felölle, hogy tökéletesen hely-
re fog gyógyúlni.

A' közönséges Levelekből tsak ennyit tudha-
tunk: leg örvendetesebb hírünk pedig, a' mely *Bé-
tsot* tegnap estve felé bé töltötte, az, hogy egy ré-
gen várt Kurir érkeztén meg az *Austriai* fő tábor-
tól, azt az ujjságot hozá, hogy a' Gróf *Klerfe* ve-
zérlése alatt lévő *Austriai* tábor, Gen. *Dümuriernek*
egyik Sergét, de a' mellynél ő maga nem vala je-
len; annyira meg-verte, hogy tsak a' Tsata pia-
tzon 8 ezer Frantziák maradtanak, és ezernél töb-
ben fogadtattanak el. De erről a' jövő postán,

vagy *pro* vagy *contra*, a' mint a' dolog közönségisé fog tétetni, bővebben fogunk írni.

A' *Frankfurtban* és *Frankfurt* körül esett tsatázásokról még eddig mind tsak dirib-darab tudósításokat vettünk, hanem már most a' *Berlini* Ujj-ságban mind ezekről bizonyos tudósítás adatvánki, mi is ezen tudósítást egészsz a' maga valóságában akartuk, úgy, a' mint a' dolgok a' napok száma szerint, Nov. 25 dikétől fogva Déc. 4 dikéig egymás után következtenek, olvasóinkal közleni. „

„ A' *Frankfurt* meg-vételére előre meg határozott planum ebből állott: — A' Gen. Májor *Köhler* elejébe adatott rendelés ez vólt, hogy ő Nov. 26 dikán az alatta való Sereggel *Coblentz*ből fel ke-rekedvén, a' *Rénus* bal partján fel felé *Bingennek* vegye útját, és az ellenségnek figyelmetelenségét er-ről az óldalról vonja magára. Gen. Lájtinánt *Courbiere* a' vezérlése alatt lévő Sereggel *Coblentzben* hagyatott vigyázaton. A' *Rénus* jobb partján egy más Sereg indittatott fel olyan rendeléssel, hogy ez *Neusteden* nek háta megé nyomulván, innen vizsgálódó csoportokat botsászon mennél meszszebb lehet a' *Frantzia* Sergek felé. Meg vólt továbbá határozva, hogy az alatt mig ezek igy történnének, a' *Pruszszus* fő tábor magát a' *Haszszus* Sergekkel ed-gyeshívén, kettős hadi rendet formáljon, és a' *Frankfurt* általmára rendeltetett *Frantzia* Sergekre ülsön réá. Ezen plánumhoz képpes az egyik hadi rend, melly a' Gen. *Kalkreuth* alatt lévő Sergen, és a' *Rénusnak* jobb és bal partjain fel felé indúlt két csoportokon kívül, az egészsz *Pruszszus* tábort magában foglalta, *Montabour* vidékein öszve gyűlvén, ennek elő vizsgálódó csoportja a' H. *Hohenlohe* vezérlése alatt egész *Limburg* városáig előre botsát-tatott, a' hová 26 dikban a' tábornak dereka-is meg érkezvén, a' nevezett elő vizsgálódó csoport is-mét tovább nyomúlt, de még ez nap sem látta az ellenségnek semmi nyomát. „

Nov. 27 dikén *Esch* várossáig érkezett *Hohenlohe* az elő vizsgálódó Sereggel, melly város mellett 100 Frantziákra tanálván, ezek magokat a' Pruszszus katonáknak észre vételével a' bokrok közé visszra vonták, és mennél sebesebben lehetett elszaladni igyekeztenek, annyira, hogy alig érhatték bé őket a' Pruszszus katonák; tsak ugyan 12 töt közzüllök meg keritvén, ezeket fogságra ejtették, melynek alkalmatosságával, *Wilhelm* a' *Braunsváji* Hertzeg fia 's egyzersmind Agyutántja 2 sebet u. m. egyet a' tzombján, mást pedig a' lába ikráján kapván, a' *Limburgi* várba vitetteték. A' sebek gyógyulhatók, és a' mint a' seb gyógyítók mondják, tsak a' húsban vagynak, a' tsontot nem sérítették meg. „ (Hibáson irattatott némelly Ujjságokban e' szerint, hogy itt *Esch* városánál 28 dik Nov. a' Pruszszus Sergek visszra verettenek és sokat vesztettenek legyen.)

„ Nov. 28-dikán innen is elébb nyomult a' Pruszszus elő vizsgálódó Sereg az egész táborral edgyütt, egész *Mertzhausenig*, a' nélkült, hogy Frantzia Sergeket látott volna. „ — „ 29 dikben *Homburgnál* (1 mértföldre *Friedberg*től, *Frankfurt*ól pedig 2-töre) remélették a' Pruszszus Sergek, hogy a' Frantzia tábort meg fogják tanálni; de 1 mértföldnyire közelitvén ide, akkor vették észekbe, hogy a' Frantziák magokat visszra vonták, melly szerint haladék nélkült a' Pruszszus elő vizsgálódó Sergeknek lovasai *tropban* utánnok indittatának, de minden haszon nélkült, mert már a' Frantziák az előtt 3 órával el mentenek völt *Homburg* mellől *Ursel* felé. A' Pruszszus elő vizsgálódó Sereg meg haladván *Homburgot*, túl rajta, a' nagy Sereg pedig mellette hátul felől telepedett meg. „

„ A' másik és a' *Haszszusokkal* egyesült Pruszszus tábor Gen. *Kalkreuthnak* vezérlése alatt 26 dikban *Gieszen* mellől indúlt *Frankfurt* felé, és az nap *Butsbachig*, 27 dikben *Friedbergig*, 28 dikban pedig *Bergenig* érkezett, a' honnan egy Frantzia vigyázó

vigyázó tsoportot el-kergetett. |Generál *Kalkreuth* *Frankfurtot* még az nap estve fel-kérette, de a' Komendánstól ellenkező feleletet vévén, a' *Haszusokat Bergenben* hagyta, maga pedig a' vezérlése alatt lévő Pruszszus Sergekkel a' *Homburg* mellett fekvő Pruszszus táborhoz vette útját. „

Együtt lévén itt e' szerint az egészsz fő Pruszszus tábor, meg-határoztaték, hogy Nov. 30-dikán a' körül és közel lévő falukon szállásokra oszolván, Déc. 1 ső napján magokat nyugodják-ki. (Mídon egy tábor olyan módon falukon szállásra osztatik, hogy ha szükséges, akár melly órában öszve gyülhet, *Kántonirozni* mondatik.) — A' *Homburgban* és a' körülette való falukra szállott Pruszszus Sereg ekkor 16 Batalionokból és 25 Svadron lovasokból állott. A' *Heszzen Darmstadtiak Wilbel* körül, a' *Hessen-Casseliak* pedig *Bergenben* és a' körülette lévő falukon telepedtenek meg nyugodalomra. H. *Hohenlohe* az előll járó Pruszszus Sergekkel a' *Reiffenberg* körül való falukra rendeltetvén, ezen ő fekvése által az ellenségnek egy szárnya oly módon meg-kerültetett, hogy ezek e' miatt egy néhány külső vigyázói tsoportjaikat a' magok állásaikról még az nap vissza vonni kéntelenítetttenek. Gen. *Köhler* meg-maradott *Bingen* mellett a' *Rénus* bal partján, az ugy nevezett *Hundsrukki* vidékeken. *Coblentzben* 5 Bat. gyalogok, és 5 Svadron lovasok maradtanak. — A' *Rénus* jobb partján 13 Batalionok és 7 Svadronok állapodtanak-meg. A' könnyü gyalogok p. o. Vadászok 's több e' félek, és a' Húszárok imida amoda osztattak-el a' Sergekhez. Ilyen fekvésben nyugodott az egészsz egyesült tábor Déc. 1 ső napján, mellynek alkalmatossággával az ellenség, előbb a' *Haszusokat*, az után pedig a' Pruszszus Sergeket *recognoscerván*, és az ő fogadására mindenikeket kélzen tanálván, magát vissza vonta. „

„ Déc. 2-dikán az egészsz tábor a' *Bergeni* tőkön gyülekezett öszve, a' *Frankfurt*-ra való útesre ki-rendeltetett Batalionok pedig a' *Frankfurt* felé

felé menő töltött útan előbbetsbe nyomultanak. A' *Bergeni* tetők pedig, még nap fel-jöte előtt oly mód-dal meg-erősítettének és el-foglaltattanak, hogy ha a' *Frankfurtban* lévő Frantziák segítségére *Ursel* felöll Frantzia Sergek akarnának keresztül rukkolni, a' nevezett tetőkön akadályt tanáljanak. A' ki-rendelt vigyázó csoportok, így szintén a' *Homburgban* feküdt Sergek-is mozdulatlan maradtanak a' magok helyeken. Hogy pedig a' Frantzia Sergek ellen minden felöll bátorság lehessen, a' *Weimári* Hertzeg 2 Regementekkel a' Pruszszus tábornak jobb szárnyára rendeltetvén, a' *Nidda* vize mellett lefelé egészs a' *Ménusig* egy Kordont húzott. A' *Haszszusok* a' tábornak bal szárnyát fedezték. „

„ E' vala az egészs edgyesült tábor fekvése *Décembernek* 2-dikán, a' midön dél előtti 9 óra-kor *Frankfurtnak* meg-támogatása a' következendő módon esék-meg: — „ Az e' végre ki-rendeltett *Haszszus* Batalionok, a' mint tsak lehetett magokat el titkolva közelítettének az *Ujj* és *Mindszent* nevezetű kapuk felé, mellyeket bé zárva, és a' hidakat fel vonva tanálák. Az ellenség a' vár sán-tzain álván, apró fegyverekből tüzelt; mivel a' *Frankfurtiak* a' magok ágyujikat nem adták vala nékiek által (*Cüstin*, a' mint gondolni lehet, azért vitette völt-el minden ágyuit *Frankfurtból*, mivel reméllette, hogy a' *Frankfurtiak* a' magokét által fognák a' Frantziáknak adni, mellyben meg-tsalattatott.) Meg-érkezvén a' *Haszszusok* a' kapuk elejébe, ágyujokat nékiek szegeztek, és tüzelni kezdettenek. Nem használván pedig ez semmit, a' *Vadász* Sereg az elő rukkolásra parantsolatot vett, mellynek más-fél órányi tsatázása után a' kapuk bé-törettetvén, a' lakosok segedelme által a' hidak le botsáttatának. Már most minden, a' kitől tsak ki-telhetett egymásra rohant bé felé a' városba, és maga a' Pruszszus Király is mindjárt az első *Haszszus* Sergek után bé-menvén, minden le irást felyül haladó öröm kiáltások által fogadtaték. Az 1500 fejekből

fejekből álló, és magát a' Sántzokon oltalmazó Frantzia Sereg Komendánsostól edgyütt nagy részt fogságra esett. A' kik elszaladhattanak *Höchst* felé vették útjokat, de a' lovaság ezeket is bérvén, sokat öfve vagdalt, sokat pedig fogságra hozott viszfá közzüllök. Ennek alkalmatosságával valami 3 ezer emberből álló Frantzia Sereg a' *Nidda* vizén által jöven, a' *Frankfurtban* feküdt Frantziák segítségére akart lietni, de a' Pruszszus lovaság 3 Bat. *Huszszus* gyalogokkal, és egy *Mayer* nevü Kapitánynak lovas battériájával ellene indulván, egy néhány ágyu lövések után magát ezen Frantzia Sereg vissza voná, és *Bokkenheimböl* 's a' több falukból, a' hól addig feküdt, ki üzetteték. Itt kapott Gen. *Eben* egy gyenge sebet a' vállán, és rajta kívül egy Hadnagy. Ugyan ekkor foglalta-el H. *Hohenlohe* az ellenségnek egy szélső állását *Ober-Ursel* mellett, mellyet ez már az előtt való nap nagy részt el hagyott vala, és ekkor igen gyenge ellent állás után a' Pruszszus Sergeknek egészen által engedett, magát *Höchst* mellett ugy erősítvén meg, hogy egyszersmind a' *Königsteini* várral való egyesülését is megtarthassa: „ — „ *Frankfurtból* 3 Huszszus tisztek estenek el, sebet 8. kaptanak, kik közt vagyon a' *Hessen Philipstahli* Herzeg is. A' benn *Frankfurtban* és az úton elfogott Frantziák 1200 mennek. „ — „ A' Frantziák *Höchst* mellől Dec. 3 dikán mentenek el, de a' *Königsteini* várat még ekkor sem hagyták el, hanem H. *Hohenlohe Falkensteint*, a' honnan a' Frantziák vizet hordottanak el foglalta, a' Pruszszus Húzárok pedig ugyan ekkor egy 50 emberből álló, és a' *Königsteini* Frantziáknak eleséget vivő ellenséges sergetskét el fogtanak. „ — (Eddig nyúlnak a' *Berlini* bizonyos tudósítások a' napok száma szerint, mellyeknek foglalátját málszor is mindenkor ki fogjuk adni.)

A' *Frankfurti* Újság ezeket írja: — „ H. *Hohenlohe* bé vette ugyan *Königstein* városát Decemb. 5 dikén

5 dikén: de a' fenn a' várban lévő 400 Frantziák ellent álláshoz készítvén magokat, a' Pruszizus Sergek is, kiknek segittségere 6000 Hafizusok érkeztenek meg, ezen várnak ágyuzásához Déc. 6 dikán hozzá kezdének., — Ismét: — *Frankfurt* 7. Déc. Ide *Frankfur* hoz tegnap északai 2 órától fogva reggeli 6 tig iszonyu ágyuzás hallattatott, mellyet a' *Königsteini* fellegvárra tüzelő vár' törő ágyuk okoztanak. Ezen majd semmit érni láttzó várban lévő 400 Frantziák azonban magokat még eddig ezen iszonyu ágyuztatásra is fel nem adták, és az ostromlókra még tsak egy tüzet sem adtanak, hanem a' mi gyúlásokat ezeknek golyóbíssai a' várban okoztanak, azokat meg óltották. 's a' t. — (A' *Frankfurti Statsristrettó* nevű Ujjságból azt olvassuk, hogy tsak ugyan fel-adta már magát ezen vár is).

Egy 10 dik Déc. költ *Frankfurti* Levél ujjabban azt írja, hogy *Königstein* vára még meg nem adta magát, és már ekkor 48 fontos ágyukat készítettnék ellene, mellyek ha még is nem tanálnának használni, az után tsak bé kerittetve fogna ezen Vár őriztetni.

Páris. — (*Nemzeti Conventbéli dolgok.*)

Hogy *Szavoya* Frantzia Országgal már egyesttetett légyen, bizonyos. Egy *Gregoire* nevű Püspök Nov. 27-dikén a' *Constitutionalis* és *Diplomatica Commissiónak* nevében a' *Szavoyai* Deputatusoknak ezen kérését meg ujjitván, és ez iránt egy közönséges beszédet tartván, igyekezte meg bizonyítani, hogy ha a' *Nemz. Convent* a' *Szavoyaiaknak* ezen kérésére réá állana, ez által nem szegné-meg azon fel tételét, melly szerint a' *Constitutióban* minden ujj tartomány' hódoltatásról le mondott: azon kívül, pedig *Szavoyának* Frantzia Országhoz való foglaltatása, u. m. a' mellynek ezzel egy nyelve, egy szokásai, egy hajlandóságai vagynak, valamint edgyiknek, úgy a' másiknak is hasznára fogna lenni.

Ezen

Ezen javaslat, a' mint előre könnyen által lehetett látni, helybe hagyattatván, egy Dekretom által meghatározaték: — „ hogy Frantzia Ország, *Szavoyának* magával való egyesedését el fogadja, és ezen tartományt úgy fogja nézni, mint a' Frantzia Republicának egyik valóságos részét, melly-is ennek *Montblanc* nevű 84 dik Departamentomát fogja tenni.

Gen. *Dumurier* holmi eleség 's más egyéb fogyatkozásai miatt a' Nemzeti Conventre irván haragosokat szerzett magának. Déc. 4-dikén olyan Dekretom irattaték ellene a' Conventben, mely előtte bizonyoson nem fog kedves lenni, u. m. hogy az ő táborához 4 Commissárisok rendeltetvén, ezek által vizgáltattassék meg a' dolog, hogy mennyiben legyen helye az ő panaszszainak. A' hadi Minister leg-alább azt erősítette a' Conventben, hogy azoknak semmi helye nintsen.

Spanyol Ország. — A' Spanyol Király a' nem régebben *Florida Blanca* helyett fő Ministerré tétetett Gr. *Arándt* a' múlt Nov. 14-dikén öregsége miatt (a' mint a' K. Dekretomban jelentetik) ezen hivatalhoz ragasztatva vólt minden rang-béli méltóságának és a' Státus Tanácsban való Præsességnek megtartásával, el-botsátván, a' K. Gárdának Májorját *Duca d' Alcudiát* tette helyébe külső dolgokra ügyelő fő Ministerré. — Ezen ujj Minister más nap mindjárt hivatalához kezdvén, minden *Madritban* múltató Külső Országi Követeknek, nevezetesen pedig Nov. 18-dikán, a' még |követi méltóságában meg nem ismertetett Frantzia Ministernek *Bourgoin* nak is Audentziát adván, ezzel igen hosszason traktált, mellynek következését ez után fogjuk meg látni. — A' Spanyol Országban szer felett megszorodott Emigráns Papokra nézve, hogy ezek miatt a' hazafi papoknak Mise-béli 's egyéb jövedelmei rövidséget ne szenvedjenek, 's hogy továbbá az a' bé fogadtatás, mellyet ezen, a' mint magok mondják, hazájokból el-üzettetett papok a' Ki-

rálytól kívánnak, a' Spanyol lakosoknak kárára ne szolgáljon, egy 18 ártikulusokból álló rendelés tétetek irántok közönségsé, mellyben a' többek között parantsoltatik — hogy minden Spanyol Országba érkező papnak, valamelly Frantzia Országban múlató *Consultól* légyen pafsusa — hogy ezen pafsus a' széleken lévő Birák által meg vizsgáltsék — hogy a' jövevény a' tartomány előll járójához, ez által pedig egy Püspökhöz küldettesék — hogy *Madritban* egynek is meg jelenni szabad ne légyen, és a' kik már itt vagynak is, a' várost el-hagyni kéntelenittesenek — hogy ezen jövevény papok a' Püspökök által Klastromokra szélyel osztatván, egynek se légyen közzüllök szabadsága magános embernél lakni, és a' Mise olvasáson kívül, valami egyéb lelki foglalatolságot véghez vinni — hogy nékiek semmi némü *privát* vagy közönséges tanítást folytatni meg ne engedtetődjék, és a' Püspökök ezen jövevényeknek minden magok viseletekre, és beszédjekre figyelmezni és jól réájok vigyázni tartozzanak.

Svétzia. — Az Orosz Tsászárné egy jelentő Levelet adatván bé a' *Svéd* Udvarhoz itt lévő Ministere Gr. *Stackelberg* által, azt kívánnyá ezen Udvartól, hogy az utolsó Szövettség-kötésben megígért 12 ezer emberből, és egy néhány hadakozó hajókból álló segítséget a' jövő tavaszra állítsa elő. A' *Svéd* Udvar a' Tsászárnénak ezen kívánságára azt mondatik feleltnek lenni, hogy tsak abban a' történetben gondolja magát ezen segítségnek kiállítására köteleztetni, a' midön az *Orosz* birodalmat forma szerint meg-támogatottnak lenni szemlélné.

Hollandia. — A' Hollándus Rendeknek a' közelebbről elő hozattatott Ts. Királyi Követnek jelentésére tétetett feleletek, ez: — „ A' *Hatalmas*

Rendek ezen Frantzia zenebonák kezdetitől fogva szüntelenül leg szorosabb neutralismust tartottanak, és az ezzel együtt járó kötelelségeket a' Fels. Tsászárnak tartozó tisztelettel és barátsággal mindenkor meg egyeztették. Azt is meg isméri, hogy ha a' Frantzia hajóknak az *Antverpiai* vár ostromlása végett a' *Schelde* vizén fel hajókázni meg engednék, ez által a' Szövetséges kötések bizonyosan megszegnék: ezen az okon a' Frantzia ágyuzó hajóknak a' *Schelde* vizén kivántatott fel menetelt meg sem is engedhették, hanem az *Orániai* Printzet, mint a' *Hollandiai Respublica* fő tengeri Vezérét arra kérték, hogy a' *Schelde* vizének tengerre való szakadásánál vigyázaton álló Hollandus hajós Komenzánsnak a' Frantzia hajót meg akadályoztatása iránt adjon parantsolatok, a' Frantzia hajós Komenzánsnak pedig jelentesse meg, hogy a' Trakták szerint a' *Schelde* vize minden hadakozó hajók előtt bézáratva vagyon. „ — Ki adván a' Hollandus Rendek ezen végzéseket, az után a' közönséges Levelekből esett értékre, hogy a' Frantzia Ministeriomnak fel tett tzielja szerint, itt nem csak a' Frantzia hadi hajóknak *Antverpia* alá való botsáttatásáról forogna fenn a' kérdés. — Tudára esvén a' Frantzia Ministeriomnak szándéka a' Hollandus Rendeknek, ez által minden dolgok más szint öltözének magokra, mellyekről kevés napok múlva bizonyost fogunk olvasni.

Magyar Ország.

*Az ő széles tudományával, szelid,
fáradhatatlan munkásságával,
az egész Magyar Hazának hasznos,
egyedül magának káros*

P É T Z E L I J O S E F nek

idej előtt esett halálán

való gondolati

egy szivessen tisztelő baráttyának.

A' nyóltz órás nap-is el-nyúgszik estvére:

Mert fut, nem megy; 's hamar ér a' föld végére.
JÓSEFEM! meg-mondánk; siess; de ha saladsz

Majd a' Nyár közepén rövid Ősz nappalt adsz.

Nem fogadtad -- --! Tüzes szekered úgy nyargalt,

Hogy már délbe a' Vég-tenger kiáltja: Halt!

Ezzel el nyugodtál. -- -- Ah nyugodj tsendesesen!

A' ki téged nem szán, Magyar ne lehessen.

*Erdélyből, Kolosvárról. 10. Déc. — A' Fran-
tziák ellen rendeltetett Splényi Regementje béli Ba-
talion holnap indulni fog Kolosvárról. — Honap
fog itt kezdődni ezen Ns V. megye gyűlése is, mely-
ben a' Felségnek ígértetett pénzt és ujj katonákat
fogják fel olztani.*

Gróf *Bethlen Miklósné* született Gr. *Csáki Ka-
talin* Asszony ő Exja, Hazájának rész szerint, ne-
vezetesen pedig a' hazának olzlopul nevededő Ne-
mességnek javára, régi őseitől örökösített tulajdon
buzgósága szerint, egy olyan fundációról téve kö-
zelebbről rendelést, a' mellyből a' *Kolosvári Ns*
Convictusban mind örökké 3 Nemes ifjak neveltet-
hessenek, és a' tudományokban gyakoroltathas-
sának.

Tudjuk hogy azt a' tiz ezer aranyokból álló
summát, mellyet néhai F. II. *Leopoldnak* országlá-
sa kezdetkor ajánlottak vala az Erdélyi Nemes
Rendek, el fogadta ugyan most uralkodó kegyes
Fejedelmünk, sok kérésére az Országos Deputáció-
nak!

nak: de nem maga számára, hanem a' Török hadban meg-károsított Erdélyi szélső Lakosok között kívánta azt fel-olztatni. Ezen Atyai szándék eránt azonban, egy fontos jelentest terjesztett ő Felsege eleibe a' Fő Kormányzék, azt t. i., hogy a' meg-károsítottaknak felesebb volna a' számok, hogy sem mint 45 ezer forintokkal hathatósan fel-segíttethének: sokkal jobban eszközöltetnék tehát a' Köz-jó, az említett summa által, ha az, rész rész szerént egy olly bányász (*metallurgico chemica*) Oskolának fel-állítására fordíttatnék, mint a' melly vagy *Selmetzbányán*; rész szerént pedig a' selyen-mivnek gyarapítására, és terjesztésére. — Helybe hagyta ő Felsege ezen feltételét a' Kormányzéknek, hanem előbb tudósítást kívánt tőle, a' Bányász-Oskola' fel-állittatásának módjáról, és helyéről; hogy ezen tudósításhoz képest adhassa maga vélekedését a' bányász dolgokra, és pénz verésre ügyelő Udvari Szék is, 's annál jobb móddal tellyesíttethessék a' tzelba vett dolog. Addig interesre fog ki-adatni a' tiz ezer arany. —

Zaránd Vármegyéből Körös Bányáról Sz. András Havának 27-diken. — E' mai nap vala mi nálunk az az öröm innepe, mellyen Migos L. B. *Nalátzi* Josef Ur fő Ispányi hivatalba M. Tanátsos *Kosztá* István, és B. *Orbán* Antal Biztos Urak által igen nagy Solennitással bé iktattaték. Ugy pedig; hogy leg elsőbben is öszve gyűlvén, nem tsak ezen Megyebéli számos Nemesség, hanem a' szomszéd *Hunyad* V. megyebéli hivatalos nagyobb és kisebb rangu Nemes Rendek is igen feles számmal, Isteni tilztelel tartattaték, az ő Felsege boldog, és szerenrsés Uralkodásáért, el-énekelteték a' Téged Isten ditsérünk, mellyet nevezetesitte az itt kvártellyozó hadi nép egy néhány rendben tett tüzeleése, melly is három napi gázsi, étel, és ital bővadással jutalmaztaték. A' Templomból ki-jövéen szép rendel a' Ns Vármegye Házába takarodának,
holott

holott-is az első Biztos Ur, egy igen szép, és fontos beszédet tartta, mellyet követe a' Második Biztos Ur, rövid de bölts beszéde a' bé iktatandó M. Ur szivire ható feleletével. Ezeket fel váltta Fő Notárius *Andrási* Josef Ur, a' jelen való alkalmatossághoz intézett egy néhány rendbéli *éljen!* kiáltások, és sűrű Mozsár ágyuk ropogásai között folytatott beszédével. Meg-esék ez alkalmatossággal a' Felséges Uralkodóhoz való hit le tétel is. Mind ezeket bé-rekelzté egy három napokon szüntelen tartott vig, és barátságos vendégség mozsár ágyuk dörgése, tántz, és a' szegények számára a' piatzon egy magos állásra fel-emelt negyvenes hordó bornak ki-botsáttása.

Tudósítás.

Minthogy mi Ujjság-írók magunkat minden igyekezetünkkel, az érdeemes Közönségnek (Publicumnak) szolgálatjára kivánnjuk fel-áldozni, tehát mind azt valamiben közönséges vagy személlyes hasznot 's könnyebséget szerezhetünk, Leveleinkben ki-hirdetni el-múlászthatatlan kötelelségünknek tartjuk.

Mellyet tellyesíteni akarván, jelentetik most-is az érdeemes Közönségnek, hogy a' *Pándorfi*, szinte Ns Magyar Hazánk szélén T. *Moson* és *Schierszi Sopron* Vármegyékben fekvő *Pozsonból Sopron* felé *Horváth* és *Stiria* Országoknak menő Posta úton első fel-állitásoktól fogva eddig még mindenkor edgyesítve vólt Ts. 's Királyi Posta állások (Statiok), a' Felsőbbeknek engedelmével mostanság egymástól el-választatván, mindenik a' leg-főbb szolgálat és az Közönségnek nagyobb meg-elégithetésére nézve, különös Posta-mester Urnak gondviselése alá adattatott: mellyet szemek előtt tartván a' nevezett állásokon lévő Ts. 's Kir. Posta-mester Urak, magok.

magoknak azon Uri, 's a' Publicum szolgálatjához meg kívántató elégséges 's alkalmas lovakat is szerzettenek, 's egész biztatással ígérk, hogy az olly kedvetlen fogyatkozások, mellyeket eddig kiválképpen az azon keresztül Postán menő felsőbb és alsobb rendű érdemes Utazók, néha a' hátrállítás miatt bozszankodva tapasztalhattak a' két Stációknak egy személy által volt Administratió ideje alatt, ez után történni nem fognak; sőt azon Stációkon, úttyoknak gyors folytatásában minden lehető meg elégedést találni reménlhetnek: kérettenek mindazáltal az ollyan Uri utazók, kik azon Stációkon két vagy több Kotsikkal utazni szándékoznak, azon Stációkra lejendő bizonyos el érkezéseknek idejét meg határozva, szokott előre küldendő futó tzedula által, a' ne talám meg eshető fogyatkozásnak el távoztatásáért, ideje-korán meg jeleuteni.

Nem külömben a' Pándorfi Ts. 's Kir. Posta hivatal részéről jelentetik az is, hogy az olly utazók, kik Béts felől alá, vagy Győr felől fel felé utazván, úttyoknak hamarébb voltáért alá vagy fel felé egyenesen Pándorfon keresztül, avagy más ezen Stációhoz három 's öt mértföldnyire Magyar Országban vagy Austriában a' Posta úton kívül fekvő helyekre szükségesképpen menni akarnának az illyenek a' Pándorfi Posta hivatal által, ha midőn oda érkeznek, mind alá, mind fel felé, úgy a' Posta úton kívül fekvő valamely helységbe igyekzők is kívánt tzeljokra, szokott Stáció szerint való fizetésért, úttyokban késedelem nélkül tulajdon meg elégedésekig fognak elébb vitetetni, sőt ez útolsok ha a' mellékes helyeken soká nem szándékoznak múlatni, onnan újjabban a' Stációra vissza is hozattatnak a' hasonló fizetésért.